

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno rigorózantky:	Mgr. Monika Suchánková
Téma práce:	Dokazování v civilním procesu se zaměřením na znaleckou činnost
Rozsah práce:	124 normostran vlastního textu (dle prohlášení rigorózantky 259.929 znaků včetně mezer)
Datum odevzdání práce:	27. 08. 2020 datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 27. 08. 2020

1. Aktuálnost (novost) tématu

Tématické zaměření práce na dokazování s akcentem na znaleckou činnost v civilním procesu představuje vhodnou problematiku pro její zpracování v rigorózní práci jako jednoho z druhů kvalifikačních prací. Nad to jde o téma mimořádně aktuální, když dne 9. října 2019 byl ve Sbírce zákonů publikován, a tedy nabyl platnosti nový zákon č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech, a změnový zákon č. 255/2019 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím shora uvedeného zákona. Jeho účinnost je stanovena od 1. ledna 2021. Kritiku, která se do přijetí zákona vztahovala na dosavadní právní úpravu znalecké činnosti, tak může daná práce dobře reflektovat a k řešení nových či staronových otázek (např. v problematice zápisu do seznamu znalců, resp. vzniku znaleckého oprávnění, odměňování, nedostatečnost sankčních mechanismů či absence kontroly kvality a věcného přezkoumávání znaleckých posudků atp.) tak přispět.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je třeba hodnotit jako náročné, a to jak z pohledu teoretických znalostí, vstupních údajů, tak jejich zpracování a použitých metod práce. Práce předpokládá patřičnou orientaci rigorózantky nejen v tzv. znalecké oblasti, ale především v dokazování samotném, jako stěžejní fázi soudního jednání. Toho si byla rigorózantka patrně vědoma, neboť seznam použitých zdrojů tomu odpovídá. Pozitivně lze kvitovat zejména rozsáhlou práci s tuzemskou judikaturou, i když ta je uvedena s převážně staršími daty jejich vydání. Na obranu rigorózantky dlužno uvést, že se však jedná již o konstatní závěry především Nejvyššího soudu, které jsou prozatím nepřekonány. Ohledně metodologie konstatuji, že bylo vycházeno ze základních metod standardně používaných při zpracování kvalifikační práce, tj. metody analýzy a syntézy, dále metody abstrakce, dedukce či indukce, nebo klasifikace. Naopak nebylo pracováno s metodou komparativní, což je podle mého názoru jistým negativem, protože právě komparativním způsobem bylo možné získat cenné poznatky z jiných právních úprav pro ještě rozvinutější úvahy *de lege ferenda* (srov. kap. 6., str. 124 a násl.).

3. Formální a systematické členění práce

K formální stránce nemám žádné zásadní připomínky. Práce je systematicky strukturována celkem do šesti (6) kapitol a dalších podkapitol, nepočítaje v to Úvod (str. 7 až 9), poněkud stručný Závěr (str. 130), Seznam použitých zdrojů (str. 131), dále Seznam použitých zdrojů

(str. 132 a násl.), Přílohy č. 1 a č. 2 (str. 141 až 143) a oba jazykové Abstrakty včetně klíčových slov (str. 144 a násl.). Se zvolenou strukturou lze vyslovit souhlas, když se rigorózní práce nejprve věnovala obecné charakteristice procesního dokazování (str. 10 a násl., kap. 1.), dále průběhu dokazování a jednotlivým důkazním prostředkům (str. 35 a násl., kap. 2.), historii soudního znaleství a současné právní úpravě (str. 62 a násl., kap. 3.), znalci (str. 72 a násl., kap. 4.), znaleckému posudku (str. 109 a násl., kap. 5.), a konečně úvahám *de lege ferenda* (str. 124 a násl., kap. 6.). Téma je velmi široké, proto je pozitivní, že se rigorózní práce po úvodním vymezení problematiky věnovala již jen znalecké činnosti. Takto zvolená struktura umožnila rigorózní práci téma postihnout a předložit práci, která splňuje předpoklady, které jsou na tento druh prací kladeny.

4. Vyjádření k práci

Rigorózní práce je vyjma Úvodu a Závěru složena z dalších šesti (6) kapitol, které jsou vnitřně dále strukturované do podkapitol a dalšího členění textu práce. Cíle práce byly rigorózní prací naplněny, vychází-li z jejich výslovného stanovení, poněkud netradičně, v Závěru na str. 130 (cit. „*Cílem bylo podat komplexní pohled na oblast znaleství. Představit proces vzniku oprávnění k výkonu znalecké činnosti, jeho případné pozastavení a zánik. Soustředit se na jednotlivá oprávnění a povinnosti znalců, která jsou s výkonem znalecké činnosti neodmyslitelně spjatá. Zohlednit možnost spáchání přestupků za porušení takto stanovených povinností. Zaměřit se na znalecký posudek jako výsledek znalecké činnosti znalce se vším, co k němu přísluší, jako jsou jeho vlastnosti či podstatné náležitosti*“). Musím konstatovat, že hned první odstavec v kap. 1. (srov. str. 10) zaujme, a to pro jistou nepřesnost ve formulaci rigorózní práce. Z něho totiž vyplývá, že se na soud obrací pouze jen „lidé“, nikoliv pak právnické osoby či jiné subjekty práva. Dále není ověřeno, že autoritativnímu výroku soudu vždy předchází táhlá vyjednávání – myšleno mimoprocením vyjednávání stran, či jednání soudu jako procesního subjektu? Pokud by to mělo být mimo proces, pak roky mohou ohrozit vymahatelnost práva s ohledem na možné jeho promlčení. Na str. 16 se pak lze dočíst, že v případě obtížnosti či dokonce nemožnosti dokázat určitou skutečnost nabízí právo instituty – právní domněnky a fikce, které dokazování usnadňují. Jak do tohoto tvrzení dle rigorózní práce zapadá fikce uznání dle § 114b odst. 5 o.s.ř.? Vždyť v daném případě jde přece o to, že se finguje uznání žalobou uplatněného nároku žalovaným, aniž by určitá skutečnost musela být nutně obtížně prokazatelná. To by měla rigorózní práce v rámci obhajoby upřesnit. Stejně jako by mohla rozvést význam prejudiciální otázky, kterou rigorózní práce jen velmi kuse na str. 18 bez vztahu k dokazování vymezila. Na str. 48 je uvedeno, že „*kladení otázek účastníkům řízení vyloučit nelze*“. Rigorózní práce zde zřejmě měla na mysli kladení otázek účastníkům řízení, jinak by to postrádalo smysl. Na str. 72 je dále uvedeno, že s ohledem na uplatňující se princip *iura novit curia* je právní posouzení otázek svěřeno do rukou soudu. Je tomu tak vždy, a to i v případě otázek zahraničního práva? A co ohledně práva EU? Přes uvedené však lze některé partie vyzdvihnout. Tak např. vymezení práv a povinností znalce (podkap. 4.2, str. 88 a násl.), pojednání o znaleckém posudku předloženém účastníkem řízení (podkap. 5.4, str. 116 až 118) či analýza hodnocení znaleckého posudku (podkap. 5.6, str. 119 a násl.) jsou zpracovány pečlivě a na odpovídající úrovni. Pozitivně lze jistě hodnotit i kap. 6., ve které se rigorózní práce zabývala představením úvah možné změny právní úpravy, i když je patrná inspirace názory jiných autorů (např. V. Váchy, L. Ullricha aj.). Co do závěru bych uvítal rozsáhlejší shrnutí získaných poznatků na základě provedeného výzkumu, když se rigorózní práce v podstatě omezila pouze na jednu stranu, ve které navíc ještě pregnantně uvedla stanovené cíle a jejich naplnění (srov. str. 130). Celkově však práci hodnotím kladně, když rigorózní práce minimálně projevila zájem o oblast znalecké činnosti.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Jednotlivé cíle práce jsou uvedeny v čl. 4. tohoto posudku. Hodnocená práce splnila cíle , které si rigorózníka takto pregnantně (v Závěru práce na str. 130) vytyčila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Rigorózníka při zpracování zvolené problematiky prokázala samostatnost při tvůrčí činnosti , ke které využila dostupné zdroje. Při tvorbě textu bylo postupováno lege artis , práce nevykazuje znaky plagiátu – maximální podobnost < 5 %.
Logická stavba práce	Zvolená systematika práce je adekvátní, jednotlivé kapitoly na sebe logicky navazují, práce je vhodně strukturovaná a tvoří kompaktní celek . Kvituji především akcent na znaleckou činnost při jinak široce zvoleném tématu práce.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Při práci se zdroji rigorózníka vyšla z rozsáhlého seznamu (srov. str. 132 a násl.), i když lze postrádat cizojazyčnou odbornou literaturu (přitom tématicky je možné se inspirovat např. rakouskou či německou právní úpravou). Citační norma není dodržena v případě internetových zdrojů. Celkově uzavírám, že práce se zdroji je takto ještě adekvátní.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Rigorózníka téma zpracovala zdařile a vyčerpala jej způsobem, který odpovídá požadavkům kladeným na tento druh kvalifikačních prací.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Grafická úprava práce je adekvátní (text je obohacen o 2 přílohy – příloha č. 1 k rozhodnutí o jmenování znalce, příloha č. 2 k rozhodnutí o pozastavení práva vykonávat znaleckou činnost).
Jazyková a stylistická úroveň	V práci se nevyskytují gramatické nebo pravopisné chyby. Jazyková a stylistická stránka práce je tak na odpovídající úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě práce by se rigorózníka mohla zaměřit na změnu právní úpravy předložení znaleckého posudku účastníkem řízení dle ust. § 127a o.s.ř..

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě

Práce **splňuje** požadavky standardně kladené na rigorózní práci v daném oboru. Práci **doporučuji k obhajobě** před příslušnou komisí pro obhajobu rigorózní práce.

V Praze dne 25. 09. 2020

JUDr. Miroslav Sedláček, Ph.D., LL.M.
oponent